

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 5. Leue tibi erit inimicum diligere, non eum considerando, sed eum qui tibi hoc præcipit, ne percas vt ceruus, nec te furor occidat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53012](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53012)

eum diligas. Non enim petit, vt eum propter
ipsum diligas, nec propter id, quod in se est,
sed propter hoc quod Deum teneris amare. Ex
eo enim casu quo Deum diligis, debes dilige-
re eum, quem tibi præcipit diligendum; &
id quod ipse, vt suum quid habet. Et hoc ita
se habet, esse unum hoc ex argumentis, quæ
tibi proponenda sunt, vt te examines an vere
diligas Deum, discutere, an ames proximum:
conscriptum enim ipse sui amoris consignatio-
nem & præceptum, ut ex eo, quod illi debes,
des inimico tuo. Hoc mandatum habemus à Deo,
vt qui diligit Deum, diligat & fratrem suum. Ita
amoris discipulus, cui & addit: Si quis dixerit:
quamquam diligo Deum, & fratrem suum oderit,
mendax est. Deinde iudicio Christus statuit
legem diuini amoris, illico adiungit amorem
proximi: quia ex ratione hic ab illo dependet
vt vbi ille sit, necesse est & alterum inueniri,
& vbi ille desit, perspicuum est nec alium
esse.

dum tibi sanum suggerit consilium quid tibi
faciendum sit. dum alius te aut offendit, aut
calumniatur.

Depreme cor tuum, & suscipe & inclina au-
rem tuam, & suscipe verba intellectus, & ne se-
simes in tempore obductionis. Quotiescumque te
aliquis calumniatus est, Depreme cor tuum, con-
tine te, dispone mentem tuam, & Diuina ver-
ba suscipe, quotiescumque exsurgunt nubes,
quæ soli lucem impediunt, & obducant (Hoc
proprie vocatur Tempus obductionis) ne velox sis,
ne præcipites, velut equus stimulo percussus,
aut a mulca vel tabano cortosus. Quam gra-
phice depingit, id quod contingit, quando
tibi quisquam iniuriam irrogat, dum illud vo-
cat Tempus obductionis: quo enim momento te
quis offendit, sanguis circa cor ebullit, &
velut vapores, diuersæ conscendunt cogitatio-
nes in cerebrum, vnde istæ, illum prouocandi,
illum agrediendi. O quam spissi vapores, qui
rationis tuæ lumen obnubilant. Construbatus est
in ira oculus meus, ait Dauid: Hoc si tibi con-
tingerit, Depreme cor tuum, & suscipe: ne præ-
cipies, ne curras, sed oculos ad Deum erige,
& diuina eius præcepta intellige, quibus te il-
luminat. Suscipe verba intellectus: attende, quis
sit ille, qui tibi dicit: Ego autem dico vobis: di-
ligite, &c.

An non memoriam restitit eius, quod nar-
ratur de ceruo & coruo? Est coruus inter aues,
altissimus, ita vt videatur poltere intellectu
& discursu, de quo Plinius rara & stupenda
narrat & particulariter de intelligentia coruo-
rum. Ceruus omnium animalium cursu velo-
cissimus, currit, & nescit quo, vnde & sæ-
pius se præcipitio collidit: apud Aegyptios vero
symbolum est hominis temerarii. Accidit
ut coruus præ fame voracissimus, appetat cer-
uinæ carnes: Quid remediū? tesc arena mol-
lit & reuoluit, alas suas arenis suffragit, quibus
illico capit. cerui insidet, & rostro foriter cer-
uicem eius inquit. Ceruus caput retroflectit &
oculos, vt quis, com pungat, videat. Tum
coruus, a as exutit quo puluis omnis ceru-
inæ, cerui oculis insiliat, qua & obnubilatur e-
ius obtutus, & peritus excæcatur. Persisterat
coruus, pungit, laniat, ceruum vulnerat,
unde agitur ceruus saltus edit maximos, ro-
tus currit viribus, quo cum vget dolor. Sic
subiudes dum currit sed nec advertens, quo
tendat, subito in præcipitium nitit, pedes
confungit, dilacerat artus, fit prada coruo.

Eccle. 12. 20.

Psal. 34. 10.

I. Deus est, qui nobis hoc præcipit.

II. Similitudo.

4. 1. 1. 1.

Thad. 5. 1. 1. 1.

1. 1. 1. 1.

Thad. 7. 1. 1. 1.

1. 1. 1. 1.

Quod si ego ex ins, quæ mihi debes, con-
signationem scribo in vicinum tuum, eo ipso
quo proestaris nihil ei à te dandum debent,
proestaris te nihil mihi debere, quia hoc tibi
præcepi, vt quod mihi debes, hoc totum vel
eius partem vicino tuo dares. Hoc Sacra do-
cet Theologia te non obligari: ex naturali in-
clinatione eum, qui te oderit, dilige e, vel
quia ei in quodam obstringeris, sed ex amoris
charitate. Hic est amor ille, qui magis dire-
ctus Deum intueretur, & diligit propter se, &
proximum non propter se, sed propter Deum.
Charitas diligit Deum propter se, & proximum
propter Deum. Hic est ignis ille, quem hausit
summus sacerdos Aaron iubente Moysse, in
remedium contra eos, qui mouebant leditio-
nes: nec erat ei proprius ignis, sed nec ex
proprio desumptus sacro, sed ex altari Dei;
ita nos alibi.

§. 5. Luce tibi erit inimicum diligere, non
eum consideranti, sed eum qui tibi hoc præ-
cipit: ne percus vs ceruus, nec te furor
occidat.

16 Hoc desideras, vt tibi facilis sit amor nimi-
corum? Attende eum qui tibi hoc præci-
pit. Attende ad me, popule meus: veri a eius
intellige, & quasi consignationis scedulam ea
pende, hoc tibi indicauit Spiritus Sanctus.

Q 2

Q animal insipiens, totum tuum damnum consistit in reflectendo oculos ad eum, qui te pungebat, & salus dedisti inconsideratos, obnubilatos habens oculos. Hoc vobis quotidie contingit. Adest quidam, & verbis iniuriis seu actibus honori tuo detrahit: oculos tuos ad eum deflectis, quis est, qui me tetigit, pupugit, lancinavit? Homo est, tui similis, qui puniri mereatur; per hæc cadit iræ pulvis in tui intellectus oculos, qui eum obsecrat, ita ut nec attendas, nec videas, nec consideres, sed cæco impetu turbatus præceps curris, curris odio, curris calumnia, curris dicitis, curris vindictæ cupiditate dolis curris, inquietus, quomodo te viciscaris: quibus anima tua in præceps ruit, & assumptur, ita ut vitam perdas charitatis. Amice, ne oculos retrovertas ad eum qui te pungit acriter nec illum attendas, qui te offendit graviter: obsecrat te ira & cholera tua: sed Deum intueri, qui tibi consulit; *Depreme cor tuum, & suscipe, & suscipe verba intellectus, & ne festines, &c.*

Huic doctrinæ conformiter elucidat Divus Gregor. illa verba D. Pauli, *Charitas non irascitur, non cogitat malum.* Vbi vera viget charitas, iniuriis non irascitur, non obsecratur homo, quia mentis oculos non deflectit in offensam, nec in eum qui iniuriam infert, aut calumniatur. *Non cogitat malum.* Sed statim oculos in Deum atollit, & eum mentem au-

dit: *Ego autem dico vobis: diligite &c.* Hoc stupemus adimpletum in Sancto Stephano, ut perpendit Divus Chrysost. En quam acriter eum pungant infernales illi corui, convitiabantur, affligebant. *Stridebant dentibus in Ierem,* ut canes rabidi eum cingunt, & durissimi eum impetunt lapidibus. O quam impeturbatus, quam animo sedatus adstat iniustus ille miles, velut Angelus. *Videbant faciem Angelus, Quid eum tam sedatum, tam securum, tam reddit pacatum?* *Non considerabant lapides* (ait D. Chrysost.) *nec oculos diuertit ad lapides, nec ad eos, qui illis eum grauabant, sed ad Christum, quem sublati oculis sic deprecatur: Domine, Iesu, suscipe spiritum meum, &c. Et ne statuas illi hoc peccatum.* Miror cur hora illa extrema vocet Christum, Dominum: *Domine Iesu;* Sed adest ratio: perpendebat Christum esse Dominum absolutum suæ voluntatis, cordis & amoris, & quod consignationem scriberet parvis illius amoris Iudæis lapidantibus: quasi dicat, non ex obligatione erga illos, quibus

præter iniurias, & vindictam nihil aliud debeo; sed ob amorem tui, qui ut Dominus meus totius cordis mei, voluntatis & amoris, mihi præcepisti dare eius partem inimicis meis, sic facio. Hunc & tu imitare, dum te graviter offendunt, non consideres damnum inferentes, sed præcipientem, *Attentio ad me popule meus.* Et eum qui tibi consignationis mittit scedulam propria manu subscriptam: *Ego autem dico vobis: Diligite inimicos vestros.* Et sapienter monet Spiritus Sanctus ut in tempore obductionis suscipias verba intellectus: oculos ad Divinam eius verba conuertens.

Inter omnes corporis infirmitates, gravissimam censo rabiem, non tam, quod crudeliter cor hominis excruciet, quam quod valde difficulter curari possit. Eius remedium est aqua, & ut rabies ignis quidam est, qui cor adurit, quod illam possit extinguere, aqua est recens, frigida interius per potum apposita, & exterius per balnea, sæpe se illis lavando, his non obstantibus, nihil magis exorrescit rabidus quam frigidam, solo eius aspectu contremiscit, turbatur, & denique cholera accenditur. Cræcem esse dixeris (ait Andreas Lapuns) In l. 6. demoniaco terribilem, quæ cum sit eius remedium, ea tamen visa turbatur, spumat, stridentibus, sed quæ huius rei causa? Respondet idem auctor, quod rabidi canis morsus imaginatione perturbent, ita ut a cane morsus, videns aquam, sibi videatur intueri canem, qui eum prius momordit, stridentem dentibus, ex cuius aspectu magis incandescit. Et ita narrat de Philosopho rabido: qui hoc malum ex morsu canis rabidi advertens, dum illi in remedium proponitur aquæ balneum, licet sibi videretur quod in ea canem conspiceret mirantem, dentes exacutos ostentantem, patumper licet dubius hæreter, vicit tandem virtute philosophiæ vanam imaginationem, dicens: *Quid cani cum balneo?* Quod denum in proverbium abiit: *Quid cani cum balneo?* Quocirca se aquarum balneo immergens, sanus evasit. Hoc est remedium rabie furentis, quem canis momordit ut dum ei vas lymphidissimæ aquæ offertur, oculus non deflectat in canem, qui in ea representatur, sed in propinquantem, qui eius est in timus amicus, medicus sapiens, eique applicat remedium vitæ & salutis præsentissimum.

Ante canis inimicus momordit: num vngues suos misit in honorem, bona insuper & vitam.

Rib. 10.
Mar. c. 8.
1. Cor. 13.
5.

17.
Hom. 12.
ad pop.
Ad. 7. 34.
III.
Vnde Ste.
Phasus
oravit
pro imi-
cicis Iu-
dæis.
17. 36.

18

In l. 6.
Discon-
da c. 36.IV.
Similitu-
do.

vitam tuam? scito remedium tuum consistere in Diuina legis aqua: hoc enim nomine vocatur, *Aqua sapientia salutaris*: si vas illud hauseris, quod tibi propinatur: *Dilige inimicos vestros*: suscipe verba intellectus. O Domine, quam me terret, turbat, irritat: Amice, attende, num scis cur hoc ita? Quia in aqua imaginatus tibi canem, qui te momordit: inimicum tuum tantum consideras: *Inimicos vestros*. Et eum, ut canem apprehendis, qui te momordit, & dentibus conuictorum suorum tibi cor perterebravit. Ne oculos ad eum diuertas, nec aqua istius superficie attendas, sed eum specta, qui tibi eam propinat, pater enim tuus est, amicus tuus, tuus Dominus, tuus Rex, tuus medicus celestis, qui præterquam, quod tibi det id quod magis tibi expedit, obedire teneris, & ei solueres, in quem tui amoris & voluntatis transfudit consignationem. Hoc opere expleuit David, dum se circumseptum inimicis lugeret, quos rabidis canibus assimilat: *Circumdabant me canes multi, irridebant eum, contemnebant eum exhibebant eum. Factus sum illi in parabolam, aduersum me loquebatur, quasi si daban in porta, & in me stallebant, &c.* Quid rerum agis o David: ad quem oculos tuos convertis? Ad canes rabidos: Minime, sed ad te o Domine qui cordis mei & amoris es Dominus: *Ego vero orationem meam ad te, Domine, &c. Oratio est elata: in mentis in Deum.* Oculos meos ad te dirigo, hoc vnicum ago, considero, quod licet inimici mei propter proprias rationes & dementia mereantur, ut de eis sumam vindictam, nihilominus ob tuas rationes, obstringor illis dare quod illis consignasti, amorem scilicet, & animum illis beneficiendi.

Hoc erat Davidis quotidianum exercitium, qui cum canes, & tam crudeliter sustineret inimicos, absit, ut contra illos ultor insurgeret, quam potius illis omnia bona operabat, & adhuc maius animæ suæ bonum acquirerebat. Proponit illi tibi, ait Diuus August. in ea occasione, quam repræsentat psalmo 54. oppressum, circum, contemptum, periectionem patientem, profugum, & à suis despectum inimicis. Titulum huius psalmo præns ait: *In finem, in carminibus intellectus David.* Hic est titulus, quem, ut notat Diuus Hieronym. aliis quoque psalmis præfixit, quando intellectum uoluit ad altiora vult excitare, quam verborum littera seu superficies indicat: ut patet in psal. in quibus incertio est propheta Regii, ut eo mo-

do consideremus ea, quæ de se ipso dicit, ut junctim intellectus noster inde sumat instructionem ejus, quod nobis agendum est, quando similibus premimur angustis. Primum igitur recurrit ad Deum, sicut qui ab inimicis suis pressus recurrit ad Ecclesiam totus tremore concussus, & coram Diuina suæ misericordie tribunali prosternatus, ait: *Exaudi Deus orationem meam, & ne despexeris deprecationem meam, intende mihi & exaudi me.* Ad te o Deus meus, & sub alas tuæ protectionis confugio, *Exaudi orationem meam, & ne despexeris deprecationem meam: auxiliare mihi, Domine, & auribus suscipe deprecationem meam.* Audit illum sic deprecantem Diuus August. & ait Indubie, qui sic orat, magis pressus angustis, & difficili anxietate circumdatus sit, necesse est, *Satanas, siliuit, in tribulatione p sili; verba sunt hæc.* Audianus illum, ipse nobis suam declarabit tribulationem, cordisque mastritiam. *Contristatus sum in exercitatione mea, & conturbatus sum à voce inimici, & à tribulatione peccatorum.* Heu Domine! quam mortali tristitia mea me capit & obruit exercitatio. Perpende (ait Diuus August.) quod det nomen tribulationi, quam patitur: *Exercitationem suam vocat, & audi quam sanam det intellectui vestro, hoc solo verbo, lectionem.* Durios & immites sustinebat inimicos. Societius Saul, post parram de Goliath victoriam, & assertum Regnum, in eum arma mouit, eum persequens noctu, duque Ziphai, & Ceilitæ, qui ratione parentela & gratitudinis ob beneficia ab eo recepta fidem seruare debuerant, in hostes & r aditores abierunt. Absalon eius filius, arma in patrem sumit, eum in fugam compellit ut palatio, & ciuitate regia cogatur excedere. Semet eius subditus, atrocissimas ei obijcit calumnias. Quid credis esse hæc? *Exercitatione mihi An non obijcis? Propitius sit, mihi Deus, si David amicus erat Dei, & vir iuxta cor Domini, quam ob causam permisit Deus, ut eum tot perueffi, & maligni persequantur? Cur eos non consumpsit? Et hoc ipsum tibi quotidie in mentem venit, vnde & admiraris Ad quid Deus malos in hoc mundo conseruet, qui nihil aliud intendunt, quam ut iustos persequantur, & nihilominus cum hæc ita sunt, illos ait Deus & sufficit, quoniam & ipsos ad honores prosectos, diuitis ad luxuriam affluentes, prosperitate gaudentes superbum & ingemisimus, quorum agendi modus communis est, opprimere pauperes, gra-*

154
D. Aug
Tom. 8
V.
Cur
impii
& flo
reant
Q. 3
vare

vare piissimos ; Ad quid Deus Herodem Pa-
trem , tanti innocenti sanguinis effusorem
passus est, ad quid eius filium , Herodem alte-
rum, lasciuum, eum caedis eius , quo maior in-
ter natos mulierum non surrexit : Nerone[m]
crudelitatis exemplum , Diocleianum Chri-
stiani nominis , Sanctorumque persecutorem
omnium maximum ?

Lib. 15.
Mora.

2. 18.

Iob. 27.
7.

Hier.
22. 1.

Abac.
2. 13.

VI.

Ut per
illos
iusti
exerce-
antur.

D. Aug.
Tym. 8.

Hanc à multis seculis difficultatem obiecit
sibi Iob , vt prosequitur Diuus Gregor. Quare
imij viuunt , subleuati sunt , confortatiq[ue] ius-
tis. Domus eorum secunda , & parata , & non est
virga Dei super illos , &c. Hoc plium adeo sul-
penum tenuit Heremiam , vt præsumpserit de
hac te mouere cum Deo questionem. Iustus
quidem tu es Domine , si desipiam tecum , verum-
tamen iusta loquar ad te. Quare via impiorum
prosperatur , &c. Plantasti eos & radicem miserunt,
&c. Eodem modo conqueritur propheta Aba-
cuc. Mundi sunt oculi tui Domine , ne videris ma-
lum. & respicere ad iniquitatem non poteris. Qua-
re respice super iniqua agentes , & taces diuorante
impio inferiorum se ? An eius rei rationem inqui-
ris? ait Diuus August. hanc tibi Dauid vno ver-
bo exponit. In exercitatione mea. Ecce , cur
Deus tot permittat malos viuere ; ad exercita-
tionem videlicet bonorum. Virtutes exerceri
non possunt nisi habeant quo exercentur: pro-
bati non potest auri puritas , si fornax absit,
intus & mallei : si persecutio deserueat, exer-
ceri non potest patientia : tolle tyrannos, fidei
fortitudo non clarescet ; si inimicum non ha-
beas , cui beneficias , præclarioribus operibus
exerceri charitas non potest, & præcipue in eos,
à quibus mala receperis. Hoc supposito hanc ad
tui solatum sume regulam : ait Diuus August.
Omnis malus, aut ideo vinit , vt corrigatur , aut
vt per eum bonus exerceatur. Huius doctrinæ
ignarus non erat Dauid , quod Deus ad virtu-
tum suarum exercitium permitteret tantos,
quantos peritit , inimicos. Verumtamen
adeo se doluit ab inimicis prægrauatum , vt
in tristitiam incidere[m] maximam , cordisque
turbationem non minimam. Conturbatus sum
à voce inimici , & à tribulatione peccatoris : quo-
m[m] declinauerunt in me iniquitates , & in ira
molesti erant mihi. Quis exactius vquam
descripserit id , quod in eum molebantur inimi-
ci. Contra eum voces extollunt : dico , li-
berè , & effraues in eum debacchabantur ,
mille eum impudentes dicerent impetentes ,
irridebant eum opprobriis & calumniis , ef-
frontes , audaces , mendacis nesci & pudo-

ris. Hoc totum significat illudj : à voce in-
mici. Nihil finistri vquam regno accidit,
cuius in eum culpam non rejicerent , reum
omnium proficerent : quasi ille esset , qui
omnia disperderet. Hoc est : Declinauerunt
in me iniquitates. Nec illis sola verba suffi-
ciebant , sed insuper turpibus & indignis in
me factis ab eis non est temperatum , in bo-
norum , honoris , quietis & vitæ meæ præ-
judicium. Hoc intellige : In ira molesti erant
mihi. Tot me molestis exercebant , quot
poterant , nec aliquid nouerant , quod mihi
posset nocere , quod statim non molesterent.
Hæc erat eorum rabies zelo flagello me
discutiare , aculeatis verbis insequi , nihil
que parere contumelias , His me , Domine
conturbatum , sollicitum , triste[m]q[ue] ac me-
lancholicum lugeo. Cor meum conturbatum
est in me. Num huic bene confiderasti ? Eni-
ge ignar , ait D. August. nentem tuam , &
in eo quod dicit , causam turbationis , &
mæoris inuenes ? Et quænam hæc ? Non
attendis , quod ait , se suos oculos deflexisse
ad ea , quæ contra eum & turbabant inimici , &
aut s. arcessisse ad eorumdem contumelias :
Conturbatus sum à voce inimici. Non aliter
fieri potuit , quin contuens hostium suorum
facinora , & calumnias audiens iudiciorum , tri-
staretur , contabesceret , & tribulationis abyssum
conficeretur.
Hoc obvenit Dauidi , ait Diuus August. &
vobis quoque contingit , id quod postmodum
Diuo Petro. Erant discipuli in mari non mo-
dicâ tempestate agitati ; & de vitæ periculo
summo perere contenti. Accurrit Dominus eos
periculo erepturus , inflans maris fluctus pe-
dibus petri volans , securus ac si in pavimento
strato lapidibus incederet , & ait illis : Nolite re-
mere , ego sum . cui Petrus , Domine si tu es , iube
me venire ad te super aquas . at ipse ait : Veni. Pro-
siliit illico Petrus in aquas , & si per eas gradien-
te illo , ecce ventus vehemens oritur , tempestas
ingruit , turg di fluctus maris minantur meri-
tum , oculis ad illum conuertit , turbator , ex-
palescit , & petiit mergi , Christum inelamat. Domine
saluum me fac. O vir omnium impreudentissime,
an Christus , maris vadas aspicias , huc accede,
extende manum . & ita periculo Petrum eripuit.
O stupendum mysterium (ait Diuus August.)
Mundus mare est ten peltibus horridum , pe-
riculis plenum : vbi vni uentorum passio[n]um in-
stantur vnda decem anæ persecutorum , inuidio-
rum , & calumniatorum.

Quis

Quis has securus, & imperterritus vndas
 calcavit unquam, vt Christus? quis his non
 submergitur? quot in eum hostes vndas non
 deuoluerunt iniuriarum, conuitorum;
 verberum, spinarum, clauorum, cru-
 cis? &c. quis eum fluctus non inuasit? Omnes
 fluctus tuos induxisti super me. ait ipse. Porro,
 quam imperterritus, quam constant in cha-
 ritate, non submergitur, non turbatur? Qui cum
 malediceretur, non maledicebat. Con-plate eum
 quo maiori parrarum abyſſo innolatur, eo mi-
 nus submergitur: cum affixus cruci, primum
 quod eloquitur verbum, dilectionem resonet
 inimicorum, qui actu ipſo eum occidebant; Pa-
 ter, dimitte illis non enim ſciunt quid faciunt. Ne
 credideris, ait Diuus Auguſt. quod ipſe ſolus
 imperterritus vndas maris ſupebas calcet, in-
 super & tibi præcipit, vt eas perambules, &
 pedibus proleternas, ne te submergant inflata
 vnda, calumniarum, conuitorum, iniuriarum,
 quas tibi irrogant canino dente inimici. Sicut
 dixit Diuus Petrus: ita vobis dicit, Ego autem
 dico vobis: Diligite inimicos veſtros. In quo pu-
 tas damnatum tuum conſiliter? quid cogitas il-
 lud eſſe quod te abſorbet triſtitia, turbat one,
 & alteratione, & te his aquis submergit? il-
 lud ipſum quod oculos a l'feros, maris fluctus
 deſectas, quos contra te impellit turbidus
 Aquilo ſuoris inimici: Horres, quaſi fluctus
 hic, te in profundum ſilium maris ſinum ſit ab-
 ſorpturus. O Domine: hoc conuicatoris ver-
 bo quam demergo? huius tenebrionis macula
 decoloratus, quam profunde ſub aquis abſor-
 beor? O te pauperem, ſi vndas intuearis, ſi
 ventos inferni mordacique affectus tui hoſtis
 atrederis quos in te concitat, corruet, sub-
 mergeris, peribis. Ne ventos attendas, ſed
 ad eum te conuertas, qui ſuper aquas ambulat,
 & te videt, & manum protendit, vt tuam co-
 rruet patientiam.

D. Av. Diuina plane ſunt verba Diui Auguſti loquen-
 tis, de Dauide. Veluti in tempeſtate poſitus me ge-
 ſperat, ſicut Petrus. Ille enim calcavit fluctus hu-
 nus ſciliq. qui atigit inimicos. Chriſtus in mari
 ambulabat inuictus, cuius omnino de corde au-
 ſerri non poterat inimici deſectio, qui pendens in
 cruce dicebat: Pater, ignoſce illis: quia neſciunt.
 Et Petrus voluit ambulare. Ille tanquam caput,
 Petrus tanquam corpus. quia ſuper hanc petram,
 ædificabo Eccleſiam meam. Luſus eſt ambulare. Et
 ambulabat, g'ntia iuuentis, non viribus ſuis.
 Sed cura videret ventum validum, timuit, &
 morge tam caperat in exercitatione ſua. A quo

vento valido? A voce inimici, & a tribulatione
 peccatorum. Ergo quomodo ille clamauit in fluctibus,
 Domine pereos ſalua me: talis & tuus vox præceſ-
 ſit. Exaudi, Domine, orationem meam, & ne de-
 ſpereris deprecationem &c. Hinc ſurſe, ait Di-
 uus Auguſt. & diſce quid tibi ſit agendum,
 quando probis omnigenis læceſſeris, & va-
 criminationibus à quopiam vexaris: ne eum in-
 tuearis, nec probra & criminationes attendas,
 ſed Deum ſpecta, cuius auxilium innoca, cuius
 fidei, patientiam, quam habueris, commit-
 te, proteſtans te ſui ſolius amoris intuitu, cor-
 tuum deprimere, ſuſtinere, refranare vindi-
 ctæ libidine, & in huius obſequii mercedem
 ſperare præmia ſempiterna. Cum aliquid tale pa-
 titur Chriſtiani, non debet vultu odioſo in eum,
 a quo patitur, & velle ventum vincere, ſed con-
 uertere ſe ad orationem, ne dimittat dilectionem.
 Gaudet te, inquit, & exultare, quia merces veſtra
 magna eſt in celo. Quid ergo Domine, au-
 ferre non debeam iniurias mihi ab aliis illatas,
 & calumnias perperam irrogatas? Accenditur
 ira, tranſeat, porro non creſcat in odium. Nam
 vt noſcitur quantum interſit inter iram & odium,
 quotidie homines traſcuntur filii ſuis, date, quod o-
 derunt filios ſuos.

Hunc Pfalmum compoſuit David, quando
 nefarius ille nebulo Seme, calumnias illi inten-
 dit, ſpa ſitque in vulgus, qui non ſe ad illum
 conuerſit, vt Abſai, ſed ad Deum. Dominus præ-
 cepit ei. Hæc eſt illa exercitatio. Notat D.
 Au. ibidem verba illa. Cor meum conturbatum
 eſt in me. & ſermo mortis cecidit ſuper me. Quam
 mortem horet? An mix hoc eſt ne perdat cha-
 ritatem: Quia qui non diligit, manet in morte, &
 amiſſa dilectio, mors tua. Quando quis in te com-
 mouetur, duos conſidera inimicos, vnum cor-
 poralem, qui corpus impetit; ſpiritualem al-
 terum, qui animam tuam infeſtat. Duos ergo
 inimicos tibi conſiſtue ante oculos, vnum apertum,
 & alterum occultum, apertum, hominem, occultum
 diabolum. Vnum contra vitam corporis, alterum
 contra eam, quæ eſt animæ. Hunc magis debes
 timere, quia tibi dictum eſt: Nolite timere eos,
 qui occidunt corpus. Hunc timet David, qui ani-
 mam infeſtat. Et ob hoc quid facit? accurrit,
 & oculos ſuos ad Deum erigit.

Statue tibi ob oculos Chriſtum, vete a tur-
 bunc & tempeſtate eripiat, quam tua ſulcitatio pal-
 ſio ex opprobrio conuicta vel calumnia portur-
 bara, qua ab inimico læceſſeris. D. Aug. ad hæc
 verba. Expeſtābam eum, qui ſaluum me fecit a pu-
 ſillanitate ſpiritus & tempeſtate. Apollolorum

VIII.
 Deus
 in tri-
 bulati-
 onibus
 inuo-
 candus

D. Av.
 Tom. 8.

2. Reg.
 16. 10.
 Pf. 54.

Matthæ
 23.

D. Av.
 Tom. 8.
 Pf. 54.

UNIVERSITÄTS-
 BIBLIOTHEK
 PADERBORN

appendit charitatem; qui tempestate iactati, timebant. Dormiebat Christus, excitauit illum & bonis ausibus; cum mare à feruore suo steterit, & facta sit tranquillitas magna. *Mare est tempestas est, nihil tibi restat, nisi exclamare. Domine petro, forte nauis tua ideo turbatur, quia ille in te dormit. Accesserunt & excitauerunt illum, & imperauit uentis, & facta est tranquillitas magna, Mens ergo turbatur cor tuum: quia excidit tibi, in quem crederas. Insuper letabiliter patiens: quia non uenit tibi in uentem, quid pro te pertulerit Christus, si in mentem non uenit, tibi Christus dormit. Excita Christum, uale fides: tunc enim in te dormit Christus, si oblitus fueris passus Christi. Cum autem plero corde in uentem fueris, quid ille fuerit passus: nome a quo animo, & tu tolerabis? hi fortasse gaudes: quia inuenis es in aliqua similitudine passionum regis tui? Cum ista cogitas, ille surrexit, imperauit uentis, & facta est tranquillitas magna.*

21

Gen. 31.

29.

IX.
Laban
idolola-
tra, Deo
obedit
prae-
cipienti.

(a) De-
spues de
datis ij
presus.

Stupendam sane narrat Spiritus S. historiam de Laban. Idololatra erat, nec Deum nostrum, ut suum, sed idola colebat; se quodam die grauiter offensum à Jacob, genero suo infremuit quod filias suas, nepotes suos, idola sua abduxisset & abiisset hospite infalutato. Insecutus est eum copioso numero armatorum, spiritans minarum & cardis in Jacob; dicetes, fenum habet in cornu. Apparet illi Deus & ait. Hæc tibi injungo, o Laban: *Cauere ne loquaris contra Jacob quidquam durus, nec eam auide fugilles mordax proteruo. Assequitur generum suum tota familia multitudinis: & datis jam & acceptis rationibus, (a) ait: Dextero Deo, o Jacob: iuro enim tibi, eo huc ueniam animo, ut te tuosque internecione delerem, sed reueritus sum Deum patrum tuorum, qui mihi hoc ne facerem, inhibuit: illi gratus esto, qui mihi precepit, ne tibi illum inferrem damnum. Valet manus mea reddere tibi malum, sed Deus patrie vestri heri dixit mihi. Cauere ne loquaris, &c. Res notatu dignissima: Deum Laban, ut Deum non adorabat, nec ut Dominum suum colebat, quem tamen ad eo reuerbatur, ut ex eo solo, quod eum uideret, sibi ihibentem, ne contra Jacob stimulos moueret, se iramque suam depresserit: quid non ageret, si eum ut suum Deum, & uerum ueneraretur? Et quid tibi agendum, qui ut Deum uerum & unicum credis Christum, dum in hostem tuum stomacharis, quando tibi ipse obuius uenit, & ait: Contine te o Christiane, deprime cor tuum: Ego autem dico uobis: diligite inimicos uestros, an hoc non sufficit? quando nulli tole-*

randis injuriis prouocaris: illi dic, Deo gratias age, qui mihi precepit & me detineam Peregrinum quid iudico: quod minus Deum quam homines reueremur. Milles turbatum te continebit, uel unicum uidere hominem. Impetit te lapidibus calor pedissequus quispian, & tibi spiritulam grauitate adeo offendit, ut uiscera tua acriter discredierunt. & ais: gratias age, quod talis sis uiri filius. Lædit te famulus amici tui, ais: gratias ago Domino tuo. Quod si modo Rex tibi injungat, ut eius manibus fidas præ-tensionem illam, quæ contra proximum tuum agis, plus æquo tibi satisfactum creas: eo solo: quod dicere uelissis. Rex præcepit mihi, ut pacatus uiuam. Quid Maurus agit rebus illis adeo laboriosis, & sibi in omnibus na complacet, eo titulo quod sibi illa Mahomet in suo Alcorano præcipit. Facile est animo, sed mandæ mihi Mahomet: in tali occasione, hoc aut illud agere: nos uero, quam parui æstimamus Deum & quam parum nobis referre, cum esse qui nobis inungit: Ego autem dico uobis: Diligite inimicos uestros: Hoc ipsum iustè commotus Deus ostendit, quam grauitate accipiat, ex historia Rechabitarum, quam refert Hieremias: ob Tract. 35. uimus: pariter & querelas ipsius Hieremias: ob Tract. 35. majorem obedientiam præmittam scriptis Duelli 79. & 80. quam Dei legibus: & Hæc: eum Deo facilius Tract. 24. sit unico uerbo maris uadus compellere, quam Tract. 24. cor hominis etiam multis sedare: quæ omnia ad Tract. 24. sup. radicta referuntur. 82. & 83.

§. 6. Christi nomini obediunt omnia, excipio cor hominis, ipso sinimine Pado magis restantur.

His quæ diximus in tractatibus nostris, addi potest mirabilis quædam consideratio, quæ manus & pedes constringat, seu os obstruat, sumpta ex auctoritate nominis Christi Domini nostri, quia ipse est, qui tibi loquitur: Ego autem dico uobis, Cuius tanta est uirtus, fortitudo, & auctoritas, ut ad solum eius nomen omnes se vitro dedant creaturæ, & sine ulla replica obediunt, & ex magis ad nutum, quæ ex sua natura sunt & fortiores & obstinatior. Paralytici formata, quæ (docente Hippocrate) nulli cedit creatæ uirtuti, solo hoc nomine audito & cedit & manus dat, & se superatam fatetur: ad unum D. Petri uerbum dictum paralytico sic nato in Hierusalem: In nomine Iesu Christi Nazareni, *Al. 8. surge & ambula.* Cetero uelocior exiit de strato in eoni